

PLÁN PROTIAATOMOVÉ OCHRANY VOJSK V ÚTOČNÉM BOJI STŘELECKÉHO SBORU

**Kolektiv učitelů Vojenské akademie Klementa Gottwalda
vyznamenané Řádem republiky**

Protiatomová ochrana vojsk je nejdůležitějším prvkem bojového zabezpečení v soudobém boji nebo operaci. Jejím cílem je zabezpečit vojska proti účinkům atomových zbraní a zachovat jejich bojeschopnost a bojovou pohotovost i při atomovém napadení nepřítelem. Proto k zabezpečení nepřetržitě protiatomové ochrany musí být usměrněna veškerá činnost velitelů a jejich štábů. Zvláště pečlivě však musí být organisována v těch údobích boje, kdy jsou vojska nejzranitelnější.

Celkový systém protiatomové ochrany vojsk zahrnuje

- nepřetržitý průzkum a zhodnocování získaných zpráv o nepřátelských prostředcích atomového napadení, jejich použití, takticko-technických vlastnostech; průzkum organisace protiatomové ochrany nepřítele, především vybudování obrany a jiných zařízení,
- systém uvědomování vojsk o nebezpečí atomového napadení a vyhlášení atomového a místního chemického poplachu,
- provádění nepřetržitého radiačního průzkumu a pozorování s důrazem na prostory, které jsou výhodné pro použití atomových zbraní nepřítelem,
- ženijní úpravu terénu, která by skytala ochranu vojsk proti všem účinkům atomových zbraní, využití všech přirozených vlastností terénu a účelné rozptýlení vojsk v terénu, jímž se dosáhne snížení účinků atomového napadení,
- organisaci všech činností, které umožňují v krátké době odstranit všechny následky účinků atomových úderů a obnovit bojeschopnost zasažených jednotek k plnění atomových úkolů,
- provádění bojové a politické přípravy vojsk, aby byla schopna vést boj i při atomovém napadení nepřítelem, uměla dovedně využívat terén a přizpůsobovat ho s hlediska protiatomové ochrany,
- kontroly všech opatření protiatomové ochrany.

Vysoká morální a bojová hodnota vojáka, pečlivě organisovaný a dobře promyšlený systém protiatomové ochrany jsou základní podmínkou, že vojska střeleckého sboru splní úspěšně stanovené úkoly.

Plán protiatomové ochrany

Úkoly vojsk v systému protiatomové ochrany v útočném boji střeleckého sboru jsou zahrnuty v plánu protiatomové ochrany, který zpracovává operační oddělení štábu střeleckého sboru v součinnosti se všemi náčelníky druhů vojsk a oddělení za přímého vedení náčelníkem štábu nebo i velitelem střeleckého sboru. V plánu protiatomové ochrany jsou prostorově a časově vyjádřeny všechny hlavní úkoly vojsk střeleckého sboru v protiatomové ochraně. Obsahuje (podle Oper-I-2, článek 57)

- úkoly protiatomové ochrany vojsk podle údobí boje nebo podle variant činnosti,

- způsob vyhlášení nebezpečí atomového napadení vojskům,
- úkoly radiačního průzkumu a jeho organizace,
- všeobecný ráz, rozsah a lhůty plnění ženijních opatření k protiatomové ochraně,
- opatření k odstranění následků atomového napadení.

S hlediska ulehčení práce štábu střeleckého sboru je dále účelné uvést v čele plánu krátké zhodnocení atomové situace (jakých atomových zbraní používal nepřítel v dosavadních bojích, jakým způsobem, na které cíle, po případě jejich takticko-technické vlastnosti). Usnadňuje to pak práci při zpracovávání bojových nařízení pro protiatomovou ochranu. Dále je nutné uvést pohotovost protiatomové ochrany střeleckého sboru, po případě i pohotovost jednotlivých opatření.

Plán protiatomové ochrany musí být stručný, jasný a přehledný. Dnes ještě se v plánech objevují často i věci obsažené v předpisech a řádech. Je samozřejmé, že to nemožno vytknout jako nedostatek, protože není nedostatkem plánu to, co je v plánu navíc, ale to, co v něm chybí, přece však se tím plán stává nepřehledným a příliš obsáhlým.

Plán protiatomové ochrany podepisuje náčelník štábu a náčelník operačního oddělení štábu střeleckého sboru, schvaluje jej velitel střeleckého sboru.

Podklady pro zpracování plánu protiatomové ochrany

Podkladem pro zpracování plánu protiatomové ochrany střeleckého sboru je rozhodnutí velitele po případě další pokyny, kterými rozšiřuje nebo doplňuje své rozhodnutí, operační rozkaz a bojové nařízení velitele armády pro protiatomovou ochranu. Na základě těchto dokumentů zpracovává štáb sboru svůj plán.

Velitel střeleckého sboru ve svém rozhodnutí musí pro protiatomovou ochranu stanovit

- úkoly průzkumu všech druhů k zjištění nepřátelských prostředků atomového napadení,
- hlavní úkoly protiatomové ochrany vojsk podle údobí boje (v přípravném období, do splnění bližšího úkolu, do splnění dalšího úkolu a úkolu dne),
- jakým způsobem bude organizováno vyhlášení atomové výstrahy a jaká opatření nutno provést při jejím vyhlášení,
- kdo je oprávněn vyhlásit atomový poplach, signály k jeho vyhlášení, činnost vojsk při vyhlášení atomového poplachu jak v přípravném období, tak během boje,
- úkoly radiačního průzkumu a způsob jeho organizace,
- rozsah, pořadí a lhůty ženijního vybudování výchozího prostoru sboru, pohotovost ženijních prací prvního a druhého pořadí,
- jak budou odstraňovány následky atomového napadení ve výchozím prostoru a během boje, manévry záloh k odstranění následků atomového napadení,
- sílu jednotek určených k provádění nouzových, záchranných a protipožárních opatření,
- způsob obnovování cest a silničních objektů, potřebných pro manévry vojsk střeleckého sboru,

- způsob evakuace zasažených jednotek, manévr zdravotnickými prostředky,
- postory rozmístění desaktivačních míst, způsob jejich přemísťování během boje, pro koho pracují sborová desaktivační místa,
- jaké zálohy prostředků protiatomové ochrany nebo jiného materiálu vytvořit, jak je obnovovat,
- dobu pohotovosti protiatomové ochrany.

Ve svých pokynech může některé body rozšířit, hlavně pokud jde o provádění bojové přípravy vojsk, doplnění chybějícího materiálu protichemické ochrany, zhotovení potřebných nouzových prostředků, po případě o další úkoly, které vyplývají z konkrétní situace. Otázky protiatomové ochrany se dále prohlubují při organizaci součinnosti, při velitelско-štábních cvičeních a při provádění bojové přípravy vojsk.

Mnohé z údajů rozhodnutí velitele střeleckého sboru byly již konkretisovány v bojovém nařízení velitele armády pro protiatomovou ochranu (způsob uvědomování vojsk, doplnění vojsk chybějícími prostředky, vytvoření záloh různých druhů materiálu, manévr desaktivačními místy armády a p.); velitel sboru je jen upřesní a doplní, jak to vyplývá z úkolu a ze situace.

Štáb střeleckého sboru má takto dosti podkladů pro zpracování plánu. Plán protiatomové ochrany může být zpracován buď písemně nebo graficky na mapě. Oba způsoby mají své výhody i nevýhody. Je však třeba zdůraznit, že není rozhodující forma dokumentu, nýbrž jeho obsah. Když dokument v jakékoli formě plně vyčerpává obsah, je dokumentem správným a může ho být při velení používáno.

V plánu protiatomové ochrany není nutné uvádět úkoly vojsk pro boj s nepřátelskými prostředky atomového napadení, protože se objevují v jiných dokumentech bojový rozkaz, plán protivzdušné obrany, plány použití jednotlivých druhů vojsk).

Plán protiatomové ochrany vojsk, zpracovaný ve formě tabulky nebo jinou textovou formou

Oper-I-2 nestanoví formu plánu protiatomové ochrany. Chem-II-10 uvádí sice, že má být zpracován jako plán protichemické ochrany, podobnou formou, která však plně neodpovídá obsahu plánu. To vedlo k tomu, že se objevilo několik různých forem zpracování plánu, z nichž některé se osvědčily, jiné se ukázaly nepružnými, nepřehlednými. Při vyučování na Vojenské akademii Klementa Gottwalda jsme po všech pokusech zavedli novou formu, která, jak se zdá, nejlépe vyhovuje obsahu plánu.

Kromě všech údajů, které má obsahovat každý dokument, jako první bod plánu uvádíme stručné zhodnocení atomové situace. Účel tohoto bodu byl uveden výše. Jako druhý bod do plánu uvádíme způsob uvědomování vojsk o atomovém nebezpečí, způsob a signály vyhlásování atomového poplachu, oprávněnost vyhlásování, protože jsou trvale platné na celou dobu boje.

Další úkoly protiatomové ochrany rozvádíme v tabulce, která obsahuje

- údobí boje (do zahájení útoku, do splnění bližšího úkolu, dalšího úkolu a úkolu dne),

- pro každé údobí boje rozvádíme hlavní úkoly protiatomové ochrany, a to úkoly radiačního průzkumu, ženíjní opatření a opatření k odstranění následků atomového napadení. Tyto úkoly je možné rozvést podle druhů vojsk nebo stačí je rozvést souhrnně; ve zvláštní rubrice však uvádíme úkoly záloh, především těch, které mají zabránit nepříteli využít účinků atomového napadení nebo nahradit ztráty vzniklé atomovým úderem provedeným nepřítelem,
- v dalších rubrikách uvádíme pohotovost jednotlivých opatření, po případě síly a prostředky, které nutno určit k jejich provedení.

Zpracování písemného plánu protiatomové ochrany střeleckého sboru pro útok na připravenou obranu nepřítele trvá průměrně 6 až 8 hodin.

Výhodou plánu je, že obsahuje všechna opatření podrobně rozpracovaná jak pokud jde o druhy vojsk, tak i o údobí boje, nevýhodou je přílišná obsáhlost, menší přehlednost, některé otázky se opakují, mimo to vyžaduje poměrně značné doby na zpracování.

Protože u vojsk v tomto směru byly vypracovány a při cvičeních vyzkoušeny různé formy písemného plánu protiatomové ochrany, bylo by účelné seznámit s nimi i jiné svazky, zavést diskusi o jejich výhodách a nevýhodách, prohloubit všechny otázky plánování protiatomové ochrany a usnadnit tak práci vševojskových svazků při provádění této činnosti.

Grafický plán protiatomové ochrany (viz přílohu)

Grafický plán protiatomové ochrany musí být ve své podstatě shodný s obsahem plánu, jak jej uvádí Oper-I-2. Musí tedy obsahovat všechna opatření protiatomové ochrany podle údobí boje.

V příloze k článku je uvedena možná forma grafického plánu protiatomové ochrany za útoku střeleckého sboru. Část opatření je rozpracována graficky na mapě a ta, která nelze vyjádřit graficky, jsou rozvedena v legendě plánu.

Soudruh ministr nařídil, že je nutné při cvičeních hledat formy zpracování plánu protiatomové ochrany graficky, proto je třeba pokládat náš návrh jako pokus v tomto směru, který je nutno podrobit kritice, zhodnotit, co je v něm dobré a co zbytečné, a podle toho dále rozvíjet tuto myšlenku. Bylo by proto nepřijatelné pohlížet na plán jako na šablonu, která by byla mechanicky přejímána bez ohledu na konkrétní situaci. Prve než rozebereme obsah plánu, upozorňujeme, že na první pohled působí dojem přehlednosti. Je to proto, že na náčrt bylo třeba zakreslit hodně situace, která je jinak přímo na mapě. Dále některá opatření nejsou na stupni střeleckého sboru typická, uvádíme je však z toho důvodu, aby se jich použilo na jiném stupni jako návod. Konečně plán není přesně aplikován na konkrétní situaci, i když celková myšlenka je vzata z probíraného cvičení.

Co všechno obsahuje grafický plán protiatomové ochrany střeleckého sboru pro útok?

Především výchozí položení sboru a způsob ženíjního vybudování výchozího prostoru. V jednotlivých postaveních jsou zakresleny zákopy, které budou vybudovány s protiatomového hlediska, dále prostory rozmístění a záložní prostory rozmístění jednotlivých prvků bojové sestavy, prostory rozmístění jednotek určených k odstranění následků atomo-

vého napadení (protipožární odřady, odtarasovací a obnovovací odřady), prostory divisních obvazíšť a jiných zařízení zdravotnického zabezpečení, desaktivační místa divisí a střeleckého sboru. Systém radiačního průzkumu ve výchozím prostoru je zachycen do pluků rozmístěním chemických pozorovatelů a chemických průzkumných hlídek, umístěním dosimetrických a samostatných dosimetrických hlídek. Systém uvědomování vojsk je vyjádřen rozmístěním útvarové hlásné služby a armádních hlásek, rozmístěním radiolokátorů a stanice hlásné služby u velitelského stanoviště střeleckého sboru. Dále jsou ve výchozím prostoru vyznačeny nebezpečné prostory, kde může nepřítel použít atomových zbraní, a kde proto nutno věnovat zvýšenou pozornost všem opatřením protiatomové ochrany. Tyto prostory určuje zpravidla velitel střeleckého sboru po důkladném zhodnocení terénu a výchozího položení. V těchto prostorech musí být prováděn neustále radiační průzkum. Při atomovém napadení výchozího položení musí být uvolněny vyznačené komunikace potřebné k manévru vojsk střeleckého sboru. Dále jsou graficky vyjádřena všechna opatření protiatomové ochrany během boje podle jeho jednotlivých údobí. Směr radiačního průzkumu je vyjádřen šipkou u divisí prvního sledu, prostory, kde nutno zvýšit úsilí radiačního průzkumu, musí být zhodnoceny s hlediska předvídaného vývoje boje. Nebezpečné prostory, kde mohou být vojska napadena atomovými zbraněmi, jsou zhodnocovány jednak s hlediska terénu, jednak z předvídaného způsobu boje. Jsou to především prostory, kde dojde k většímu nahromadění vojsk nebo kde může provést nepřítel atomové údery, aby provedl svůj manévra (protizteče, protiúder a p.). Dále je zachycen manévra všech prostředků radiačního průzkumu, záloh určených k zabránění využití účinků atomového napadení, možné směry použití vševojskové zálohy velitele střeleckého sboru, manévra prostředky zabezpečujícími uvědomování vojsk o atomovém nebezpečí a manévra prostředků nebo jednotek, určených k odstranění následků atomového napadení (desaktivační místa, zdravotnická zařízení, odtarasovací a obnovovací odřady, záchranné a protipožární odřady atd.). Konečně jsou v plánu vyznačeny cesty, které nutno uvolnit pro manévra vojsk, a prostory, v kterých musí být zabezpečena letecká obrana přehrazováním.

Grafické vyjádření opatření protiatomové ochrany je doplněno legendou k plánu. V legendě uvádíme zhodnocení atomové situace (není nutné uvádět), způsob uvědomování vojsk, především signály, a pohotovost protiatomové ochrany.

Jednotlivá opatření jsou v legendě dále upřesněna. Úkoly protiatomové ochrany vojsk podle údobí boje jsou v čele plánu. Vyjadřují, kterou činnost vojsk nutno v jednotlivých údobích zvláště zabezpečit. Tak v přípravném období je to hlavně přeskupení vojsk, výchozí položení, po splnění bližšího úkolu je hlavním úkolem protiatomové ochrany zabezpečení zasazení druhého sledu střeleckého sboru atd. Tyto úkoly vyplynou z konkrétní situace a z úkolu střeleckého sboru.

V další rubrice jsou rozvedena ženíjní opatření. Hlavně, jakým způsobem má být vybudován výchozí prostor, které objekty jsou vybudovány a které je nutno dobudovat, přidělení ženíjních jednotek na jednotlivé cesty, možné složení odtarasovacího a obnovovacího odřadu a odřadu k zabezpečení pohybu. Rozumí se samo sebou, že se tato opatření budou opět objevovat v plánu ženíjního zabezpečení útoku střeleckého

sboru, jak to vyplývá z posledního odstavce článku 57 Oper-I-2: „Velitelé druhů vojsk a náčelníci služeb zpracovávají opatření k protiatomové ochraně v souhlase s plánem protiatomové ochrany svazku (útvary) a zahrnují je do plánů bojového použití vlastního druhu vojska a do plánů bojového zabezpečení.“

Z toho vyplývá, že plány použití všech druhů vojsk musí být zpracovány se zřetelem na úkoly stanovené plánem protiatomové ochrany, a ne naopak.

V další části legendy je uvedeno, pro koho pracují desaktivací místa zřizovaná střeleckým sborem a jak jsou rozdělena průzkumná družstva přiděleného chemického praporu.

K zpracování plánu protiatomové ochrany graficky na mapě je třeba 4 až 5 hodin času. Práce může být urychlena ještě tím, že kreslič operačního oddělení může už předem připravit mapu se zakresleným výchozím položením sboru, rozhraní, úkoly svazků, po případě i s jinou situací. Do mapy takto připravené dokreslí náčelník operačního oddělení další opatření. Bojové nařízení podřízeným svazkům může být vydáno také graficky. V době, kdy náčelník operačního oddělení zpracovává plán, mohou současně styční důstojníci od jednotlivých divisí zakreslovat do své mapy nařízení pro protiatomovou ochranu. Po kontrole a vydání případných upřesňovacích nařízení odcházejí ke svým divisím.

Současně boj si vynutil zavedení mnoha nových pojmů, mnoha nových prvků v bojové sestavě, určených k provedení speciálních úkolů. Je poměrně nesnadné používat různých značek pro jejich grafické vyjádření. Bylo by proto účelné vydat pro ně závazné grafické označení, zkratky, aby se jich užívalo jednotně v celé armádě.

Metoda zpracování plánu protiatomové ochrany

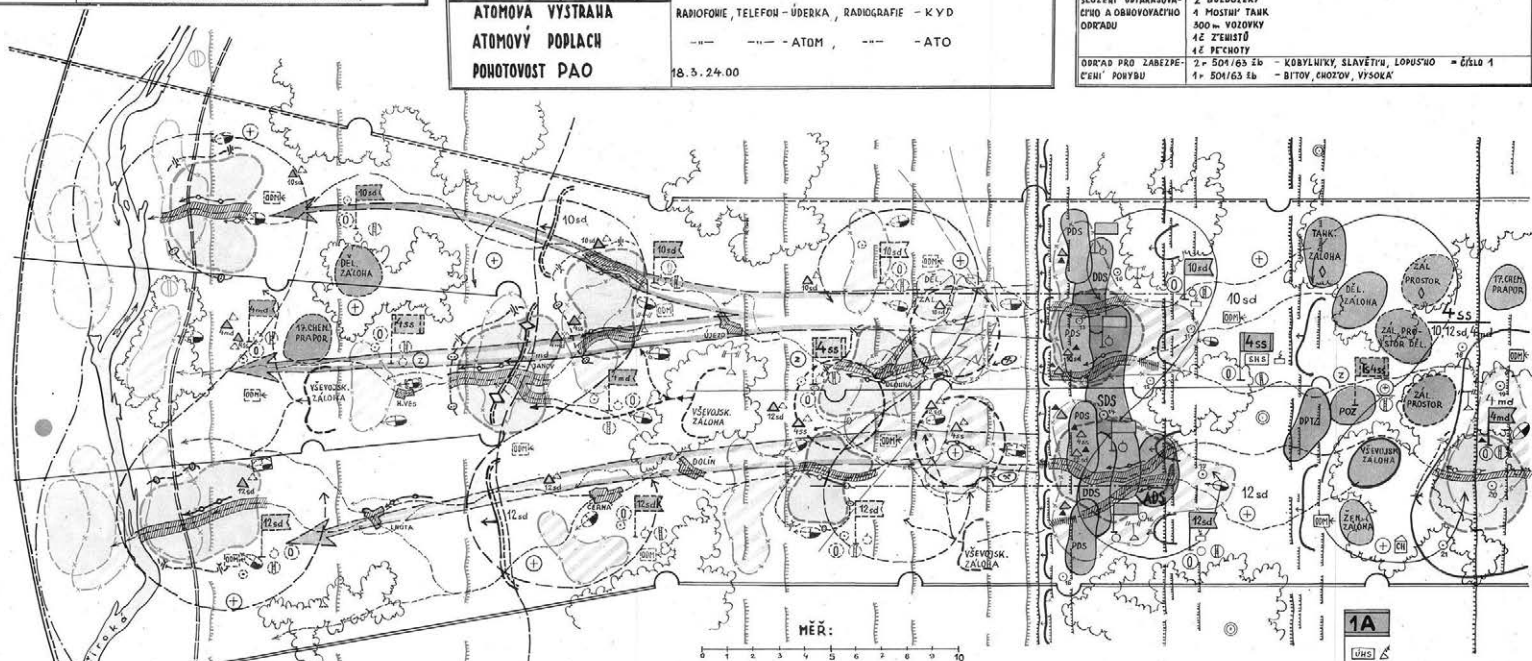
Už na začátku tohoto pojednání bylo uvedeno, že plán protiatomové ochrany zpracovává operační oddělení štábu sboru v těsné součinnosti se všemi náčelníky a veliteli. Proto musí náčelník štábu sboru stanovit přesnou dobu, kdy se bude na plánu pracovat, kdo se práci zúčastní a jaké podklady si nutno pro práci připravit. Je účelné, aby operační oddělení předem připravilo návrh plánu, projednalo jej s náčelníkem štábu, aby mohla být práce dobře usměrňována a byla konkrétní.

Náčelník štábu musí dále trvat na tom, aby se práce na plánu zúčastnili odpovědní funkcionáři, kteří řídí činnost svých vojsk, protože opatření protiatomové ochrany nesmějí být obsažena jen v plánech, nýbrž musí pronikat veškerou činností, veškerými rozkazy a nařízeními, vydávanými pro organizaci boje. Na příklad určením nebezpečných prostorů se usměrňuje manévr vojsky, jakým způsobem se těmto prostorům vyhnout, jak vést vojska, aby nedošlo k jejich nahromadění, jak naplánovat činnost vlastních jednotek, aby bylo nepříteli bezpečně zabráněno využití účinků atomového napadení. Společnou prací se vytvářejí předpoklady, že plán protiatomové ochrany bude jednak správně pochopen, jednak správně pronikat do vojsk jak za přípravy útoku, tak i během jeho provedení. Náčelník štábu nesmí připustit, aby protiatomovou ochranu plánovalo jen jedno oddělení nebo jeden funkcionář.

Náčelník štábu rozbírá jednotlivá opatření protiatomové ochrany, jak je stanovil velitel střeleckého sboru ve svém rozhodnutí nebo v po-

SKLAD PROTIAUTOMOV' OCHRANY VOZU PODLE UPOB' BOZE		
NUMER BOZI	SKLAD	BOZE
PRIPRAVY VOZU	1.	ZARAZENI' PRESEKOV' VOZU ZA STROJENAM NA PROSTORY...
VOZU	2.	ZARAZENI' VYKONOVUJOUCI' S ODBAHAM NA PROSTORY...
	3.	VOZU ZA VYKONOVUJOUCI' ODBAHAM NA PROSTORY... 15-20 sec, 40 sec
DO SPRAVY BALIZH-	4.	POSTUP VOZU S ODBAHAM NA PROSTORY...
VOZU	5.	ZARAZENI' DRUHICH SLEPU DVOU...
	6.	PRIMENENI' DRUHICH SLEPU DVOU NA CARS ZARAZENI'...
DO SPRAVY BALIZH-	7.	ZARAZENI' DRUHICH SLEPU DVOU NA CARS...
VOZU	8.	VOZU S ODBAHAM PR ODBAHENI' NEPRITELI' V ZEMLU...
SPRAVY VOZU DNE	9.	VOZKA 4-6 NA PTI BOZ ODBAHENI' NA KICE STROKA...
	10.	SPRAVY VOZU PRIPRAVY VOZU...
	11.	VOZU S ODBAHAM NA PROSTORY NA KICE STROKA...

ŠTÁB 500m JIŽNĚ ÚJEZD 16.3.24.00 MAPA 50.000

[illegible][illegible]

ROZDĚLENÍ PRŮKUMNÝCH DRUŽSTEV		
	SVAZEK	POČET
AP.CHEM.	12 sd	2
	4 md	2
	VS, VP 4 ss	2
	ZALOHA VELITELE 4 ss	3
	CELKEM	9

47. CHEMICKÝ PRAPOR ZŘIDIT		
ODMOROVACÍ MÍSTO		
ČÍSLO – ČER. LHOTA 2 – DOLNÝ 3 – MARŠOV	ROZVINIT DO 24.3. 8.00	VE PŘEDPŘÍP 40,12 x d, 505, 4,00 PRO TÝL ZÁLOŽNÍ

LEGENDA			
OBČAČ	VÝZNAM	OBČAČ	VÝZNAM
⊙	DOTA ARM. DOZK. PRAPORU PRO VLSK. PRŮZ. ÚČAST'	⊙	ČISM. DOZKOVATELNA
⊙	VLSK. PRŮZ. ÚČAST'	⊙	ČISM. PRŮZ. ÚČAST'
⊙	VLSK. DOTAB. A DOBOVOVACHO ODR.	⊙	DOBOVATELSKÁ ÚČAST'
⊙	PRŮZ. ÚČ.	⊙	SAMOSTATNÁ DOBOVATELSKÁ ÚČAST'
⊙	BRANEC PRŮZ. DOZK. SÍTL. KAMOL. ÚČAST'	⊙	USIL. RADIAČNÍ PRŮZKUM
⊙	PRŮZKUM V DOBOVATELSKÝCH PRŮSTO- RACH ZAMOKRE'	⊙	ŠER. RADNÉ. PRŮZKUMY
⊙	MAKOVÝCH ČEST'	⊙	ČISM. PRŮZ. DOZ. PRO MAJ. VÝSK.
⊙		⊙	ZAKR. ÚČAST' ODR.
⊙		⊙	ULSK. PRŮZ. DIV. SOR. (Dota. 50-21)
⊙		⊙	ULSK. ARMADU ULASK. SLUŽBY
⊙		⊙	NEH. PRŮZ. PRŮSTOR PRO PROVEDENÍ ATOM. ÚČAST' VĚTRATELEM
⊙		⊙	PROTIPRŮZ. ODR.
⊙		⊙	DOTAB. A DOBOVACÍ ODR.
⊙		⊙	ODR. ZABE. PRŮZ. POHVB.
⊙		⊙	ZAKR. ÚČAST' ODR.

NAČELNÍK ŠTÁBU 4 ss :
 HODNOST PODPIS JMÉNO

HÁČELNÍK OPER. ODDĚL :
HODNOST PODPIS TĚŽNO

kynech, vyžaduje návrhy náčelníků druhů vojsk na použití vojsk při jednotlivých opatřeních, usměrňuje nebo doplňuje tyto návrhy a náčelník operačního oddělení je zachycuje do plánu. Po zpracování plánu probere jej náčelník štábu s velitelem střeleckého sboru, který jej může doplnit nebo upravit, a náčelník operačního oddělení pak zpracuje čístopis plánu.

Štáby i velitelé všech stupňů si musí být vědomi, že zpracování plánu je jen prvním krokem k zabezpečení protiatomové ochrany vojsk a že hlavním úkolem je zajistit, aby plán byl plně uveden v život a realizován vojsky na bojišti. Proto nutno organisovat nepřetržitou kontrolu a pomoc při praktickém provádění. To vyžaduje od všech důstojníků štábu, aby plně a do hloubky poznali všechny formy a způsoby vedení bojové činnosti za soudobých podmínek, aby byli mistry svého díla. Jen tak bude zaručeno, že budou dobrými pomocníky vševojskových velitelů.

Závěr

V stručném pojednání o plánu protiatomové ochrany vojsk za útoku střeleckého sboru jsme nadhodili některé problémy související s touto otázkou. Cílem tohoto pojednání je hlavně vzbudit hlubší zájem o veškerou problematiku plánování protiatomové ochrany, vyměnit si názory s jinými důstojníky, kteří mají jiné zkušenosti v tomto směru, vytríbit tyto názory v diskusi a dojít tak k co nejlepším závěrům. Nejasných otázek je mnoho. Chybné je však nejasné otázky přecházet, nezahloubat se nad jejich řešením a směle, novátorsky se nevypořádat se všemi objektivními překážkami. Dokud nejsou praktické zkušenosti s vedením boje za použití atomových zbraní, dotud nutno se zabývat hlavně s theoretickým objasňováním všech problémů, studovat všechny otázky bojové činnosti. V boji obstojí jen ten, kdo je k němu dobře připraven!

Poznámka autorů ke grafickému plánu v příloze k článku:

Do grafického plánu protiatomové ochrany se nesmějí zakreslovat plánované úderý vlastních atomových zbraní na nepřátelskou obranu. My jsme je do plánu uvedli proto, aby čtenáři měli představu, jak v daném případě bude atomových úderů použito a mohli správně pochopit, proč jsou některá opatření protiatomové ochrany v těchto prostorech prováděna.

Vlastní atomové úderý nesmějí být zakreslovány proto, aby nedošlo k jejich prozrazení, aby zásada utajení byla důsledně ve všem plánování dodržována.

